

๓.๑.๒ โครงการศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ ฯ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(ผู้ถวายรายงาน : นายไพรัช ธัชยพงษ์)

๑. ที่มาและความสำคัญ

สืบเนื่องจากระหว่างที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเปิดงานนิทรรศการ CAS Innovation Expo (Bangkok) ๒๐๑๘ ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ ศ.กิตติคุณ นพ.เกษม วัฒนชัย องคมนตรีและนายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พร้อมด้วย ศ.ดร.ไพรัช ธัชยพงษ์ กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ ที่ปรึกษาและนักวิจัยอาวุโส สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้นำความก้าวหน้าผลการดำเนินงานของเครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ ๓ มิติแบบเคลื่อนย้ายได้ (MobiiScan) ผลงานวิจัยของ สวทช. ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ขึ้นกราบบังคมทูลสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงทราบและทรงมีพระราชกระแสว่าควรจัดตั้งเป็น “ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ” ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สวทช. และมูลนิธิฯ ทำนองเดียวกับที่เคยจัดตั้ง “ศูนย์สมเด็จพระเทพรัตนฯ แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” มาแล้ว และให้เชิญ ศ.กิตติคุณ นพ.จรัญ มหาทุมะรัตน์ หัวหน้าศูนย์สมเด็จพระเทพรัตนฯ แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาร่วมเป็นที่ปรึกษาของโครงการจัดตั้งศูนย์นี้ด้วย

หลังจากนั้นได้มีการจัดประชุมหารือร่วมกันเรื่องโครงการจัดตั้งศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ การประชุมครั้งนี้ ศ.ดร.ไพรัช พร้อมด้วย ศ.กิตติคุณ นพ.จรัญ และคณะได้เดินทางมาประชุมร่วมกับ ศ.คลินิก นพ.นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในขณะนั้น และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบและสนับสนุนให้จัดตั้งศูนย์ฯ ดังกล่าว จนกระทั่งการประชุมการจัดตั้งศูนย์ฯ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาเห็นชอบข้อเสนอให้จัดตั้งศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ โดยมีโครงสร้างระดับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีสำนักงานตั้งอยู่ที่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๒ สภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้มีมติอนุมัติให้จัดตั้งศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะเป็นส่วนงานในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดประโยชน์อันสูงสุดต่อประเทศชาติในการดูแลสุขภาพทางการแพทย์ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยแก่ผู้ป่วยที่มีความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะในเขต ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานชื่อศูนย์ดังกล่าวว่า “ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ ฯ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” ทั้งนี้มูลนิธิทุนทำนุบำรุงมหามหาพรหมได้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ ในส่วนของค่าเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการรักษาและแก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ เป็นจำนวนเงิน ๑๕ ล้านบาท เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒

วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิด “ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ ฯ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” ณ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมทั้งทอดพระเนตรนิทรรศการแสดงประวัติความเป็นมาและการดำเนินงานของศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ

๒. ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๗

๒.๑ การดำเนินงานด้านเครือข่าย (Collaborative network) ใน ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปี ๒๕๖๗ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ร่วมกับเขตสุขภาพที่ ๑ และสมาคมความพิการปากแหว่ง เพดานโหว่ ใบหน้าและศีรษะแห่งประเทศไทย ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการดำเนินงานด้านวิชาการ วิจัย พัฒนาระบบบริการ และบริหารจัดการฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ เพื่อการดูแลผู้ป่วยปากแหว่งเพดานโหว่ และความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะในพื้นที่เขตสุขภาพที่ ๑ ความร่วมมือนี้นับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการสร้างระบบการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะซับซ้อน และต้องอาศัยการรักษาร่วมกันจากหลายสหสาขาวิชาชีพ โดยมีศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการข้อมูล ประสานงาน ตลอดจนรวบรวมข้อมูลทางการรักษาจากโรงพยาบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวางแผนการรักษาและติดตามผลอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ในขณะเดียวกัน สมาคมความพิการปากแหว่ง เพดานโหว่ ใบหน้าและศีรษะแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านวิชาการ ถ่ายทอดองค์ความรู้และมาตรฐานการรักษาตามหลักสหสาขาวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการรักษาในหน่วยงานบริการสังกัดสำนักงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายหลักของความร่วมมือนี้คือการสร้างเครือข่ายและยกระดับประสิทธิภาพการดูแลรักษาในพื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง แพร่ น่าน ลำพูน พะเยา และแม่ฮ่องสอน โดยเน้นการใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งการจัดเก็บที่เป็นระบบ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลสถิติและข้อมูลที่มีการแปลรหัสแล้ว เพื่อให้ศูนย์แก้ไขขาวิเคราะห์ สรุปผล และส่งคืนข้อมูลไปยังเครือข่ายในแต่ละจังหวัด ช่วยให้เราสามารถบริหารจัดการการรักษาและติดตามผู้ป่วยได้อย่างมีมาตรฐานและทันเวลา เพิ่มโอกาสให้ผู้ป่วยเข้าถึงการรักษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในภาพรวมของระบบสาธารณสุขในเขตสุขภาพที่ ๑

ปัจจุบันสหสาขาวิชาชีพให้การดูแลรักษาผู้ป่วยปากแหว่งเพดานโหว่ได้รับการรักษาที่เหมาะสม ครบกระบวนการทั้งสิ้น ๔๓๙ ราย รวมจำนวนทั้งสิ้น ๔๓๙ คน (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๗) เพิ่มจากปี ๒๕๖๖ จำนวน ๙๗ คน (ปี ๒๕๖๖ มีจำนวน ๓๔๒ คน) โรงพยาบาลเครือข่ายครอบคลุม ๘ จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ พะเยา ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน โดยดำเนินงานในส่วนของการพัฒนาแนวทางระบบการรักษา พัฒนาระบบการทำงาน วางแผนการรักษา พัฒนาระบบการทำงานด้านการรักษาให้ถูกต้องแม่นยำ พัฒนาระบบการบริหารจัดการในการทำงานของทีมรักษาให้คล่องตัวยิ่งขึ้น และพัฒนาองค์ความรู้ในการดูแลรักษาผู้ป่วย รายละเอียดสหสาขาวิชาชีพมีดังนี้

ตารางแสดงประเภทและจำนวนของสหสาขาวิชาชีพที่ให้การดูแลรักษาผู้ป่วยในโรงพยาบาลเครือข่าย
(ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๗)

สหสาขาวิชาชีพ	จำนวน (คน)
๑. ศัลยแพทย์ตกแต่ง (Plastic Surgeon)	๒๑
๒. ทันตแพทย์ (Dentist)	๙๘
๓. ศัลยแพทย์ช่องปากและใบหน้า (Maxillofacial Surgery)	๑๕
๔. นักแก้ไขการพูด (Speech therapist)	๑๖
๕. นักกิจกรรมบำบัด (Occupational therapist)	๖๖
๖. พยาบาล (Nurse)	๗๙
๗. กุมารแพทย์ (Pediatrician)	๑๕
๘. ผู้ช่วยทันตแพทย์ (Dental Assistant)	๒๐
๙. ทันตภิบาล (Dental Nurse)	๘

สหสาขาวิชาชีพ	จำนวน (คน)
๑๐. โสต ศอ นาสิกแพทย์ (ENT Doctor)	๒๔
๑๑. สูตินารีแพทย์ (Obstetrician)	๔
๑๒. จิตแพทย์ (Psychiatrist)	๓
๑๓. แพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป (General Doctor)	๓
๑๔. แพทย์ประจำบ้านด้านศัลยกรรมตกแต่ง (Resident Plastic Surgeon)	๑๓
๑๕. ผู้ช่วยพยาบาล (Nursing Assistant)	๑๐
๑๖. นักสังคมสงเคราะห์ (Social Worker)	๘
๑๗. อื่น ๆ	๓๖
รวม	๔๓๙

๒.๒ การดำเนินงานด้านการให้บริการผู้ป่วย

การให้บริการดูแลรักษาผู้ป่วยของศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ มุ่งเน้นกระบวนการทำงานในรูปแบบ “Several Aspects” โดยมีการร่วมออกตรวจของทีมแพทย์ ณ คลินิกศัลยกรรมตกแต่ง หอผู้ป่วย ENT เพื่อให้บริการแก่ผู้ป่วย การตรวจรักษาตามแผนการรักษาของแพทย์อย่างเหมาะสม ควบคู่ไปกับการบันทึกข้อมูลผู้ป่วยผ่าน โปรแกรม Thai Cleft Link ซึ่งเชื่อมโยงข้อมูลผู้ป่วยระหว่างศูนย์ฯ และโรงพยาบาลเครือข่ายใน ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน นอกจากนี้ ศูนย์ฯ ยังให้ความรู้ในการดูแลผู้ป่วยและดูแลด้านจิตใจ รวมถึงการให้คำปรึกษาแก่ครอบครัวผู้ป่วย การกำกับดูแลและติดตามผู้ป่วยในเครือข่าย เพื่อให้ได้รับการรักษาตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการลงพื้นที่ติดตามอาการผู้ป่วยในพื้นที่ห่างไกล การดำเนินการให้บริการเพิ่มเติมในปี ๒๕๖๗ ดังนี้

- ได้มีการเปิดให้บริการ ENT Clinic เพื่อพัฒนารูปแบบ One stop service ทุกวันอังคาร ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น. ณ พื้นที่เดียวกับ Craniofacial Clinic คลินิกศัลยกรรมตกแต่ง หอผู้ป่วย ENT ๑ อาคารเฉลิมพระบารมี โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ซึ่งตลอดช่วงเวลาที่เปิดให้บริการมีผู้เข้ารับบริการรวมทั้งสิ้น ๑๓๔ ราย
- ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับศูนย์บริการ Telemedicine โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ให้บริการการแพทย์ทางไกล (Telemedicine) ให้บริการแพทย์ทางไกล แก่ผู้ป่วยที่ภาวะความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ ทุกวันอังคารช่วงบ่าย จำนวนการให้บริการ ๑๗ ราย
- กิจกรรมค่ายฝึกพูด (Speech Camp for Children with Cleft Lip and/or Palate) จัดร่วมกับคณะเทคนิคการแพทย์ และคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีผู้ป่วยและครอบครัวเข้าร่วมทั้งสิ้น ๒๐ ครอบครัว
- กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ Pre-Speech Training for Occupational therapists ให้นักกิจกรรมบำบัด ในการช่วยดูแลติดตาม ฝึกการบ้านให้กับผู้ป่วยที่มีภาวะ การพูดและการสื่อสารบกพร่อง เพื่อช่วยนักกิจกรรมบำบัดที่ขาดแคลน
- ทีมศัลยกรรมตกแต่ง คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เข้าร่วมผ่าตัด และช่วยพัฒนาทักษะในการผ่าตัดแก้ไขความพิการปากแหว่ง เพดานโหว่ และความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ ให้กับทีมศัลยกรรมตกแต่ง โรงพยาบาลลำพูน จ.ลำพูน ช่วยเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพ และขยายโอกาสทำให้ผู้ป่วยเข้าถึงการรักษาโรงพยาบาลใกล้บ้าน โดยเน้นผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง รวมทั้ง การเชิญศัลยกรรมตกแต่งผู้เชี่ยวชาญ เข้าร่วมผ่าตัดผู้ป่วยที่มีความซับซ้อนในการผ่าตัด

นับตั้งแต่จัดตั้งศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ ในปี ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน มีการให้บริการผู้ป่วยใน ๔ ด้าน คือ การบริการตรวจรักษา (คลินิกผู้ป่วยนอก) การบริการด้านการผ่าตัด การบริการด้านการฝึกพูด และการบริการ

ด้านทันตกรรม (โดยบูรณาการระบบฐานข้อมูลการบริการด้านทันตกรรมเข้ามาในปี ๒๕๖๔) มีผู้ป่วยมาเข้ารับบริการตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ ถึงธันวาคม ๒๕๖๗ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๘๖๗ คน (ไม่นับซ้ำ) โดยในปี ๒๕๖๗ มีผู้ป่วยมารับบริการ จำนวน ๕๑๐ คน (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๗) คิดเป็นจำนวนให้บริการ ๔,๘๐๑ ครั้ง (ผู้ป่วยหนึ่งคนมารับบริการมากกว่า ๑ ด้าน และรับบริการแต่ละด้านมากกว่า ๑ ครั้ง) ทั้งนี้มีจำนวนผู้ป่วยสะสมที่อยู่ในฐานข้อมูลผู้ป่วยที่อยู่ในการดูแลของศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และหน่วยบริการอื่น ๆ ในพื้นที่เครือข่าย ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๒,๕๓๗ คน ผลการให้บริการผู้ป่วยในช่วงตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗ มีดังนี้

ตารางแสดงการให้บริการผู้ป่วยตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๔ – ธันวาคม ๒๕๖๗

การให้บริการผู้ป่วย	ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗	
	จำนวน (ครั้ง)	จำนวน (คน)	จำนวน (ครั้ง)	จำนวน (คน)	จำนวน (ครั้ง)	จำนวน (คน)	จำนวน (ครั้ง)	จำนวน (คน)
การบริการตรวจรักษา (คลินิกผู้ป่วยนอก)	๒,๑๕๑	๔๔๘	๒,๑๖๙	๔๕๘	๒,๖๗๔	๔๘๒	๒๗๖๐	๕๑๐
การบริการด้านทันตกรรม	๑,๑๙๑	๒๕๔	๑,๑๘๔	๒๖๔	๑,๒๐๙	๒๘๐	๑๑๘๒	๒๕๘
การบริการด้านการผ่าตัด	๗๙	๖๘	๑๒๖	๑๑๒	๑๑๖	๑๐๒	๑๐๙	๙๒
การบริการด้านการฝึกพูด	๕๑๐	๑๒๐	๕๔๒	๑๓๐	๖๓๕	๑๖๖	๗๕๐	๑๘๑

๒.๓ การใช้เครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์สามมิติแบบเคลื่อนย้ายได้ (MobiiScan) สนับสนุนวางแผนการผ่าตัด

ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ ได้รับพระราชทานเครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์สามมิติแบบเคลื่อนย้ายได้ (MobiiScan) ผลงานวิจัยของ สวทช. ผ่านมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ จำนวน ๑ เครื่อง โดยมีการนำไปติดตั้งใช้งานที่ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ ณ บริเวณอาคารตะวันก้งวานพงศ์ ชั้น ๓ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ที่ผ่านมาก่อนมีการติดตั้งเครื่อง MobiiScan ที่ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ ได้มีการใช้เครื่อง MobiiScan ร่วมกับคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (เครื่องตั้งอยู่ที่คณะทันตแพทยศาสตร์) ซึ่งเป็นเครื่องแรกที่ สวทช. นำไปติดตั้งเพื่อสนับสนุนการตรวจวินิจฉัยและวางแผนการรักษาผู้ป่วย

ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ ได้ใช้เครื่อง MobiiScan เพื่อช่วยในการตรวจวินิจฉัย การออกแบบการผ่าตัดและการวางแผนการรักษาก่อนการผ่าตัดในกลุ่มผู้ป่วยโรคความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ (Craniofacial diseases) และในกลุ่มโรคอื่น ๆ เช่น โรคมะเร็งบริเวณขากรรไกรล่าง (Mandibular cancer) และกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุบริเวณใบหน้า (Traumatic injury) และได้ขยายการใช้ในกลุ่มผู้ป่วยเด็กที่มีภาวะหยุดหายใจขณะหลับ หรือ obstructive sleep apnea (OSA) ทำ CT facial bone เพื่อประเมิน Airway volume เป็นต้น ร่วมกับทีมศัลยกรรมตกแต่งและแพทย์ โสต ศอ นาสิก คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อช่วยให้ทีมแพทย์ สามารถวางแผนก่อนการผ่าตัด ทำให้ลดความคลาดเคลื่อนของการผ่าตัด และช่วยลดระยะเวลาในการผ่าตัด ทั้งนี้มีการใช้นวัตกรรมอื่น ๆ ร่วมกับการใช้เครื่อง MobiiScan ในการออกแบบการผ่าตัดและวางแผนการรักษาก่อนการผ่าตัดผู้ป่วย ได้แก่ การวัดและออกแบบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Computing Design) และการขึ้นรูปแบบจำลองสามมิติด้วยเครื่องพิมพ์สามมิติ (3D Model Printing) โดยในปี ๒๕๖๗ มีการใช้เครื่อง MobiiScan ร่วมในการตรวจวินิจฉัย ออกแบบการผ่าตัดและวางแผนการรักษาก่อนการผ่าตัดผู้ป่วยจำนวน ๓๒ ครั้ง (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๗) รายละเอียดมีดังนี้

ตารางแสดงการใช้เครื่อง MobiiScan

การใช้เครื่อง MobiiScan และนวัตกรรมต่าง ๆ	จำนวนการใช้ (ครั้ง)
๑. การใช้ MobiiScan ร่วมกับ 3D Model printing	๓
๒. การใช้ MobiiScan ร่วมกับ Computing Design	๑๑
๓. การใช้ MobiiScan ร่วมกับ 3D Model printing และ Computing Design	๑
๔. การใช้ MobiiScan เพื่อการตรวจวินิจฉัย	๑๗
รวม	๓๒

๒.๔ การสร้างและพัฒนาระบบ Thai Cleft Link

ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ ได้พัฒนาระบบ Thai Cleft Link ซึ่งเป็น Web Application ที่สามารถใช้งานผ่าน Web Browser ทั่วไป เพื่อบริหารจัดการดูแลผู้ป่วยปากแหว่งเพดานโหว่และความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ โดยระบบสามารถจัดเก็บฐานข้อมูลกลางของผู้ป่วย ได้แก่ ข้อมูลผู้ป่วยและการวินิจฉัยโรค ประวัติการรักษา รูปภาพของผู้ป่วย ตารางนัดหมายผู้ป่วย/พิมพ์ใบนัดผู้ป่วย และข้อมูลสถิติด้านประชากรผู้ป่วยและการรักษา เพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันของโรงพยาบาลและบุคลากรในเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม จากข้อจำกัดในการใช้งานผ่าน Web Application ของ Thai Cleft Link Version 6 ทางศูนย์ฯ เล็งเห็นถึงความต้องการใช้งานระบบผ่านอุปกรณ์พกพาของบุคลากรสหสาขาวิชาชีพที่ต้องดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ จึงพัฒนา Thai Cleft Link Version 7 ในรูปแบบ Mobile Application ภายใต้แนวทาง Service-oriented architecture และ Microservices โดยมีฟังก์ชันหลัก 4 ด้าน ได้แก่ การบันทึกประวัติการรักษา ตารางการนัดหมาย การเพิ่มผู้ป่วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย ขณะนี้ได้พัฒนา Thai Cleft Link Version 7 เสร็จสมบูรณ์แล้ว และกำลังอยู่ระหว่างการทดสอบใช้งานกับบุคลากรภายในศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ รวมถึงบุคลากรจากโรงพยาบาลต่างและโรงพยาบาลจอมทองที่ให้บริการผู้ป่วยภาวะปากแหว่งเพดานโหว่ และเริ่มการพัฒนา Thai Cleft Link Version 7.2 จึงนับได้ว่าเป็นอีกหนึ่งความก้าวหน้าสำคัญในการยกระดับคุณภาพการให้บริการผู้ป่วยภาวะปากแหว่งเพดานโหว่ การดูแลผู้ป่วยแบบบูรณาการ การจัดการข้อมูล (Data Management) ประสบการณ์การใช้งาน (User Experience) ช่วยให้การดูแล การติดตามผล และการสื่อสารระหว่างบุคลากรทางการแพทย์เป็นไปอย่างสะดวกและต่อเนื่องมากขึ้น พร้อมรองรับความต้องการที่หลากหลายและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

๒.๕ การสนับสนุนการช่วยเหลือผู้ป่วย

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ สนับสนุนเงินทุนในการช่วยดูแลรักษาผู้ป่วยยากไร้กลุ่มโรคความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะใน ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ที่อยู่ในการดูแลของศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในส่วนที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ตามสิทธิ์ของภาครัฐ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ จนถึงปัจจุบัน รวมจำนวนเงิน ๙๘๙,๘๕๑.๖๕ บาท (เก้าแสนแปดหมื่นเก้าพันแปดร้อยห้าสิบบาทหกสิบบาทสตางค์) ในปี ๒๕๖๗ สนับสนุนเงินจำนวน ๒๗๙,๑๖๙.๙๐ บาท (สองแสนเจ็ดหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยหกสิบบาทเก้าสิบบาทสตางค์) ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ ได้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ป่วยจากเงินทุนที่ได้รับการสนับสนุนรวมจำนวน ๖๗ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗) ซึ่งผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าวต้องได้รับการดูแลรักษาผ่าตัดและติดตามผลการรักษาต่อเนื่อง ส่วนใหญ่ต้องเข้ารับการดูแลรักษาผ่าตัดแก้ไขความพิการมากกว่า ๑๐ ปี

๓. การประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าฯ ปี ๒๕๖๗

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ เพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ ตั้งแต่เริ่มจัดตั้งศูนย์จนถึงปัจจุบัน วาระ ๒ ปี โดยมีรายชื่อคณะกรรมการอำนวยการชุดปัจจุบัน (วาระ ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป ประกาศเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖) ดังนี้

๑. อธิการบดี	ประธานกรรมการ
๒. รองอธิการบดี (รศ.ดร.รัฐสิทธิ์ สุขะหุต)	กรรมการ
๓. ศ.ดร.ไพรัช ธัชยพงษ์	กรรมการ
๔. ศ.กิตติคุณ นพ.เจริญ มหาทุมะรัตน์	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการ สวทช.	กรรมการ
๖. นางสาววิลาวรรณ วนดุรงค์วรรณ	กรรมการ
๗. คณบดีคณะแพทยศาสตร์	กรรมการ
๘. คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์	กรรมการ
๙. คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์	กรรมการ
๑๐. คณบดีคณะเทคนิคการแพทย์	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าฯ	กรรมการและเลขานุการ

ในปี ๒๕๖๗ มีการจัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการฯ เพื่อรับทราบความคืบหน้าในการดำเนินงาน การให้คำปรึกษาแนะนำและการพิจารณาเห็นชอบการดำเนินงานของศูนย์ฯ จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ ๑: วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗
- ครั้งที่ ๒: วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗
- ครั้งที่ ๓: วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗
- ครั้งที่ ๔: วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๗